

AVANTGARDEN

NYE VOLD SOMME SLAG MOT TYSKLANDS RUSTNINGSINDUSTRI

Inntil 24 juni hadde allierte fly under angrep mot 8 industribyer i Ruhr kastet ned 10 000 tonn bomber. Britiske speiderfly har tatt en rekke fotografier som viser de kolossale ødeleggelser i de enkelte byer. I Wuppertal er 400 hektar av det viktigste industriensentrum totalt rasert. I Düsseldorf er 640 hektar ødelagt.

Et av de voldsomste angrep mot Tyskland ble rettet om natten og dagen den 23 juni. 700 britiske bombefly angrep om natten industribyen Krefeld i nærheten av Duisburg. Noen timer senere rettet amerikanske flyvende festninger sitt hittil kraftigste angrep mot Tyskland mot en annen forstad til Duisburg, hvor Tysklands nest største fabrikk for syntetisk gummi ligger. Fra det første angrepet savnes 44 fly.

Samtidig angrep flyvende festninger General Motors fabrikk ved Antwerpen. Britiske bombefly angrep krigsviktige mål ved Rotterdam. Under dette siste angrepet splittet norske flygere større tyske jagerflyvdelinger og skjøt sannsynligvis ned 2 fly. Norske flygere har også før i denne måneden utmerket seg. Under kamper over den nederlandske kyst den 18 juni skjøt de ned 6 tyske jagere og sannsynligvis 2 til og skadet 6 andre, uten selv å ha noe tap.

Noen dager i forveien var de veldige våpenfabrikker i Le Creusot bombet. De ble sist bombet i oktober i fjor, og en regnet med at det ville gå 8 måneder før de kunne komme i full drift

igjen. Det nye angrep skjedde ved dette tidsroms slutt, og det er tvilsomt om de klarer å få reparert dem ennå en gang.

Den 24 ble det meldt om en ny framgangsmåte i flykrigen mot akselmaktene. En britisk styrke av bombefly startet fra England mandag den 21 og rettet et kraftig angrep mot Friedrichshafen. De fortsatte videre over Alpene til Nord-Afrika. Her tok de inn ny bombelast og vendte tilbake til England etter å ha stoppet ned bombene sine over den italienske flåtestasjonen Spezia i Nord-Italia. Under hele dette toktet gikk ingen fly tapt.

Natt til 25 juni angrep sterke britiske bombestyrker industribyen Eberfeld. Om dagen rettet 700—800 tunge amerikanske bombefly et voldsomt angrep på en rekke mål i Vest-Europa.

Dagen etter var det igjen et nytt kraftig angrep på Ruhrområdet, først og fremst Bochum og Oelsenkirchen. I denne siste by ligger Tysklands nest største anlegg for syntetisk olje.

Det er kommet påstander fra Tyskland om at de allierte ikke i lengden kan tåle de store tap som bombekrigen koster. Fra engelsk hold er det imidlertid opplyst at tapene ligger langt under den prosentats som en mener er maksimum. Sammenligner en de 5 første måneder i år med samme periode i fjor, har antall britiske fly over Tyskland øket med 60 pst., mens bombelasten er øket med 100 pst. Tapene

STALIN OM OPPLØSNINGEN AV KOMINTERN.

I et brev til Reuters sjefkorrespondent i Moskva, Harold King, legger Stalin fram Sovjetsamveldets synspunkter for oppløsningen av Komintern.

Oppløsningen av Komintern er en riktig handling, da den letter organiseringen av alle frihetselskende nasjoners krefter mot en felles fiende — hitlerismen.

Oppløsningen blottstiller nasistenes løgn om at Moskva hadde til hensikt å gripe inn i andre folks indre forhold.

Oppløsningen blottstiller videre baktalesene fra kommunistenes motstandere innenfor arbeiderbevegelsen om at de kommunistiske partier i de forskjellige land ikke skulle handle ut fra folkets interesser, men på ordre uten fra. Også denne påstand har en nå gjort slutt på.

Handlingen gjør det også lettere for patriotene i de frihetselskende land å slutte seg sammen til en enhetlig kraft uten hensyn til partier eller religiøse trosbekjennelser.

Til slutt letter handlingen oppgaven for patriotene i alle land til å forene alle frihetselskende folk i en eneste internasjonal front i kampen mot hitlerismens trusel om verdensherredømmet og baner derved veien for organisering av et vennskapsforbund mellom nasjonene basert på likhet.

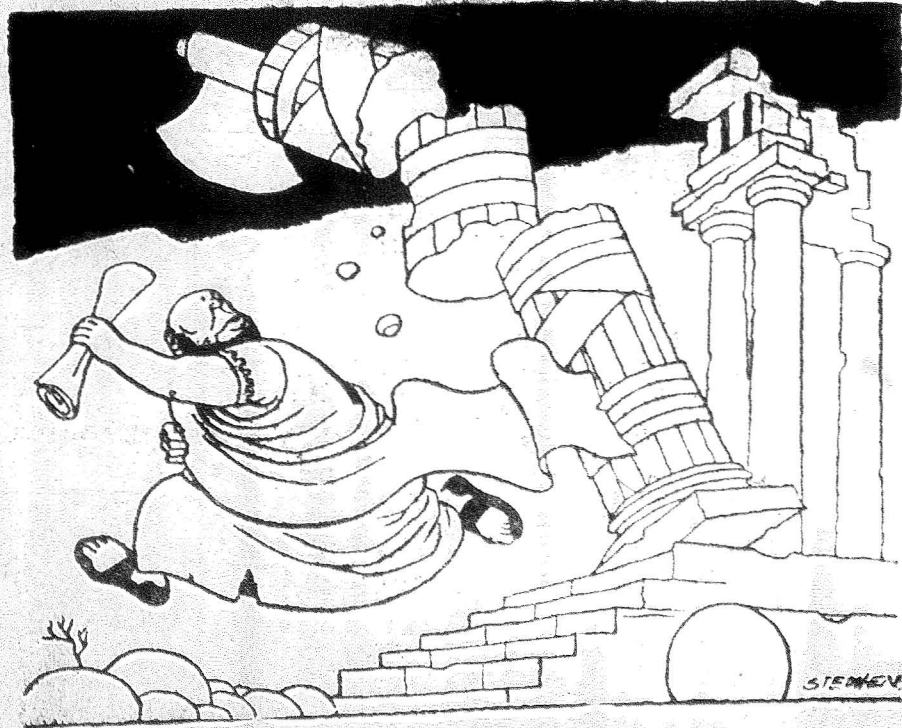
Stalin slutter med å si at han tror oppløsningen kommer i rette øyeblikk. Det er nettopp nå, da fascistene samler sine siste krefter, det er nødvendig å organisere de frihetselskende nasjoners felles offensiv for å gi nasismen nådestøtet og fri verden fra dens undertrykkere.

er imidlertid i forhold gått ned med litt over 1 pst.

Fra 1 januar til 19 juni i år har tyskerne foretatt 1400 flyvninger over England. Men på disse 170 dager ble det bare kastet ned en bombelast som tilsvarte det britiske fly kastet ned under et enkelt angrep mot Dorimund den 23 mai i løpet av en time. Under dette angrep gikk 38 britiske fly tapt, mens det i de 170 dager er skutt ned 211 aksefly.

Det er videre opplyst i London at det til midten av juni var skutt ned i alt 4198 fly over England, herav ble 732 skutt ned av luftvernet.

I Middelhavet er det en sammenhengende flyoffensiv mot Italia. Havneanlegg, jernbaner, flåtestasjoner og flyplasser er særlig utsatt. De allierte fly har lenge hatt luftfjerredømmet over Sicilia. Overlegenheten vises også ved antallet nedskutte fly, i det det skytes ned 4—5 tyske og italienske fly for hvert alliert som går tapt.



«Dio mio! (Min Gud!) Og det som skulle stå i tusen år!»

(Norsk Tidend, London.)

Det er gått å si USA kom med i krigen 7 desember 1941. Størparten av det amerikanske folk var allerede fra Hitlers maktøvertaking i Tyskland sterkt antinazistisk. Men de isolasjonistiske krefter var sterke og arbeidet iherdig for å holde USA utenfor den krigen brøt ut, selv om det var klart at Hitler var en så stor trussel, ikke bare for Europa men også for Amerika. Men under president Roosevelts kraftige ledelse fant det amerikanske folk sin vei og har gått inn for å knuse nasismen med hele den tyngde den amerikanske nasjon kan oppvise.

Det var ikke helt uten friksjoner den amerikanske industri ble lagt om til krigsbruk. Automobilfabrikkene var til å begynne med svært villige til å lage tanks og på typisk privatkapitalistisk manier erklarte fabrikkierne at omleggingen ville bli for dyr, og hva skulle en gjøre når krigen plutselig var over? Derfor var bare 15 pct. av den amerikanske bilproduksjonen i 1942 til krigsbruk, og det resten ble det produsert 2 mill. biler. Men det kom meget hurtig en forandring. Hete produksjonen ble lagt om etter en plan utarbeidet av en fagforeningsmann, Reuter, og i dag arbeider bilindustrien nesten 100 pct. for krigen. Men samtidig ble også hele den øvrige industri omorganisert, og underlagt en av Amerikas dyktigste organisatorer, Davis Nelson, som i fikk en diktatorisk myndighet som nesten kunne likestilles med presidentens.

De resultater den amerikanske industri har oppnådd er helt fantastiske. For 1942 var Roosevelts plan 60000 fly. Det ble riktig nok bare bygd 40000 men i virkeligheten var planen nådd, idet det var bygd mange flere tunge bombefly enn opprinnelig planlagt. Etter avtale med England skulle USA mest mulig spesialisere seg på de tunge bombetyperne, og en flyvende festning med sitt mannskap på 10-11 mann krever det mangedobbelte av materiell og arbeidskraft enn i eks. en jager. I 1943 skal det bygges henimot 100000 fly. I mars måned i år ble det bygd 6200 fly, derav 500 av de største bombeflyene.

Av tanks ble det i 1942 bygd 32000 og av antiluftskytis 17000 av større kaliber enn 20 mm.

Men de mest imponerende resultater har amerikanerne oppnådd med hensyn til skipsbygging. Etter planen skulle de bygge 8 mill. tonn dødvekt i 1942 og klarer det i år skal det bygges 18 mill. tonn dødvekt, og det ser ut til at de klarer det også. Fra krigen brøt ut er det til 9-6-43 bygd 1561 skip, derav 718 i år. I mai ble det i gjennomsnitt sjøsatt nesten 6 skip pr. dag, hvorav ni henderer var skip på over 10000 tonn. I årets 5 første måneder er det bygd 7 mill. tonn. Amerikanerne regner i dødvekt, mens det vanlige i Europa er brutto-register tonn. Et dødvekt tonn er omlag 0,7 brutto-register tonn. Det vil ikke bare bli bygd flere skip i 1943,

men skipene vil bli bedre. I stedet for Liberty-typen med sine 12 knob går man nå over til såkalte Victory-skip med en fart av 15-17 knob.

De veldige resultater er oppnådd tross i at Amerika før krigen bare hadde en lite kapasitet når det gjalt skipsbygging. Ved krigsutbruddet ble det bare produsert 25000 tonn. Men den amerikanske industri har en gang før tatt samme løpematet, og det var under forrige verdenskrig. De begynte da så å si på bar bakke, men etter to år lagde de flere skip enn hele den øvrige verden!

For å danne seg et bilde av USA's innsats i krigen kan en se på de veldige pengesummer som blir lagt ut. I 1942 ble det brukt 50 milliarder dollars til krigsbruk, og i år er budsjettet på 100 milliarder. Det er fantastiske tall som en nesten ikke kan fatte omfanget av. Og selv det rike Amerika har hatt store vansker med å skaffe dem. Av de 50 milliarder i 1942 ble 18 skaffet ved skatter og hele 32 milliarder ved lån. Være blid det å skaffe pengene i år. Men det amerikanske folket stiller seg svært villig til statens lanepolitikk, og det annet krigslån som ble lagt ut for kort tid siden på 13 milliarder dollars ble overtegnet på kort tid. Bare fire dager etter utleggingen var halvparten av beløpet tegnet. Men staten har også slått inn på andre veier. Det er skapt en organisasjon for forskuddsbetaling på varer som først leveres etter krigens slutt. Da den måten er det mange amerikanere som skaffer seg biler, kjøleskap osv. i dag. En regner med å innbringe kjøpekraft for 6 milliarder på denne måten. Men det er også et meget sterkt behov for en slik regulering. Produksjonen av forbruksvarer er skåret ned meget sterkt, og en regner med at det i år bare vil bli produsert forbruksvarer for 70 milliarder, mens kjøpekraften for forbruksvarer vil ligge på om lag 125 milliarder dollars.

Men den amerikanske finanspolitikk støres med sikker hand, og alle vansker blir etterhvert overvunnet — det ser en også best i de produksjonsresultatene som oppnås. Men det blir selvsagt en del gjeldninger, og det er også for en del årsaker til de streiker som har vært i løndet. Selv om disse ikke på noe vis har slike dimensjoner som den nazistiske propagandaen vil ha det til, er disse likevel høyst reklamelige. Men arbeiderne føler ofte at de ikke får tilstrekkelig økonomisk påskjøning for den innsatsen de gjør. Prisene har gått opp. Riktig nok ble det satt en stopper for all prisstigning gjennom den fullmakt Roosevelt fikk i oktober i fjor, hvor alle priser og lønninger ble stabilisert på grunnlag av nivået midt i september 1942. Men selv om det på denne måten ble satt tak på prisene, har dette ikke vært helt effektivt.

USA's innsats på krigsproduksjonens område gjenspeiler seg i den direkte militære innsatsen. Ved årskiftet var

det 4,5 mill. mann i armeen, og ved slutten av 1943 kan en regne med at 10,8 mill. mann står under våpen. Det legges stor vekt på flyinnsatsen. Ved årets slutt skal 2 mill. mann være i flyvåpnet. Mariupol har for tiden et mannskap på 1 mill. mann. Marineminister K. E. Canine ved nyttår opplyste at USA nå hadde verdens største flåte, likevel vil flåten bli fordoblet i 1943. Ved nybygginger legges det først og fremst vekt på hangarskip, destroyere og eskortefartøyer.

Den fantastiske innsats som amerikanerne gjør har skapt en sterk politisk interesse i det amerikanske folket. De veldige summer krigen koster, har gitt dem forståelsen av at det er billigere å slå inn på en politisk linje som hindrer krig. De er klar over hvor galt det har vært å isolere seg fra Europa, og det meningsløse i at det innenlands ble ført en politikk som skapte arbeidsløshet og økonomisk kaos. Noen direkte løsning er amerikanerne ennå ikke kommet til, selv om det ikke mangler på uttalelser fra ledende politikere som kunne la en kommunistisk agitator til å løse seg overflødig. Det har også vært en meget sterk interesse for Sovjet-Unionen. Roosevelts motkandidat under siste valg, Wendell Wilkie har

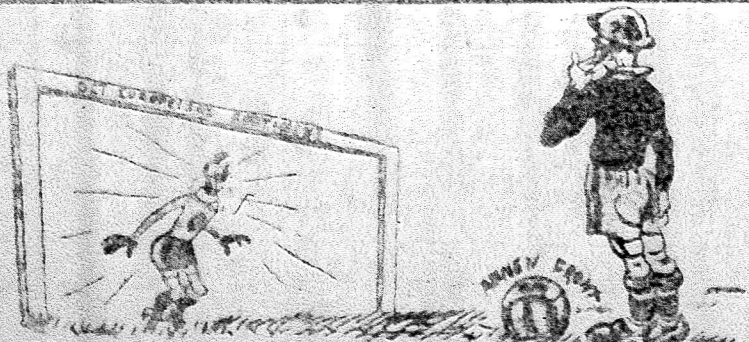
vært på en reise i Kina og Russland. Han har skrevet en bok om reisen, «En verdens», som hovedsakelig handler om Russland. Boken ble en best-seller i Statene, og ble en stund solgt i et antall av 50000 pr. dag. Han sier bl.a. at Russland og USA er verdens to viktigste nasjoner og det er meget vesentlig at de for framtidens oppfatt et intimt samarbeid. Han uttaler seg svært høyt om Sovjet og er meget imponert over de russiske arbeidere. Han uttaler videre at verden har valgt mellom snueversynt internasjonal kapitalisme eller en verden hvor det er likhet mellom rasene og frihet for de enkelte mennesker. Det er jo ikke darlig sagt av en som er første representant for amerikansk stor kapitalisme.

Roosevelt har sammvært de forente nasjoners krigsmål i sine ni frihetskrav. En amerikansk innsats for en ny og bedre verden vil bety overordentlig mye. Og gar amerikanerne erlig inn for dette med samme tempo og samme kraft som de i dag går inn for krigen, har en all grunn til å se optimistisk på framtiden.

NORSK HONNØR

Den norske ambassadør i Moskva, Rolf Andvord, besøkte nylig et blodoverføringsinstitutt i Kuibysjev. Han stilte seg samtidig til disposisjon for en blodoverføring, og skrev et brev til den russiske soldat som kommer til å motta overføringen. Han skriver her: «Norge, mitt fedreland, kjemper den samme kamp som dere mot den felle fiende. Vi kjemper alle med en ubøyd vilje til seier. Alle nordmenn beundrer den røde armés strålende innsats, og dens kloke og dyktige leder Stalin. Jeg ønsker Dem og deres kamerater held i kampen, og vet at dere vil vinne en seier som vil bringe en framtid som tilsvare deres store innsats og endeløse oppofrelse.»

Det er stadig nye tegn på en sterk usikkerhet hos våre hjemlige quislinger. Forleden hadde en grosserer Leborg et meget ordryllt innserat i Aftenposten mot det ryktet han påstår verserer om at han er angiver. I og for seg kan det imidlertid være likegyldig for hans senere anseelse om han er angiver eller ikke — han er nemlig medlem av NS.



FØR STRAFFESPARKET
(Stephan i Norsk Tidning)

HJEMME HOS OSS

Enkelte har et merkelig syn på våre allierte.

De synes i grunnen det er all right at Leningrads beleiring har kostet mellom en og halv million døde blant sivilbefolkningen, for ikke å snakke om Stalingrad — bare vi får makrell.

Saken er at en kan spore en viss trethet i motstanden, særlig kanskje i det å holde ut daglige smalideiser og irritasjoner. Vi hadde ikke trodd det skulle vare så lenge. Vi var allerede begynt å hengi oss til politiske kampestapier — en far se framover!

Avvaksende synes vi den ene og den andre av våre allierte var lovlige sene i vendingen. Hva landet tenkte folkene på? Husket de ikke at vi satt her hjemme og hadde vondt for makrell? Først synes vi engelskmennene lor seg lure syngt i Libya, ja til og med i Egypt, men så kom det gang i sakene der. Så synes vi det gikk svært langsomt i Tams. Vi mistet bekymret på hodet og synes det gikk svært langsomt.

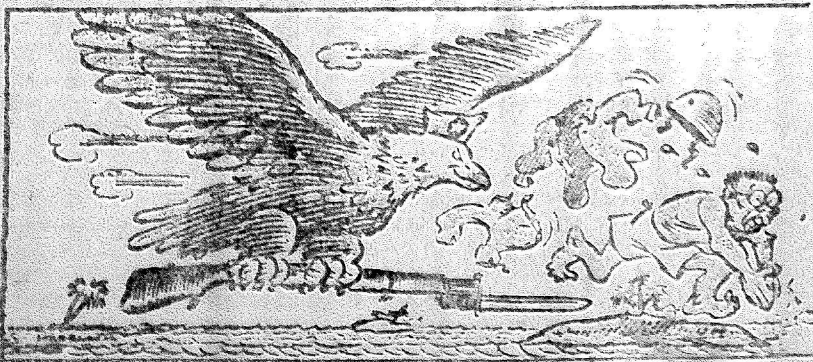
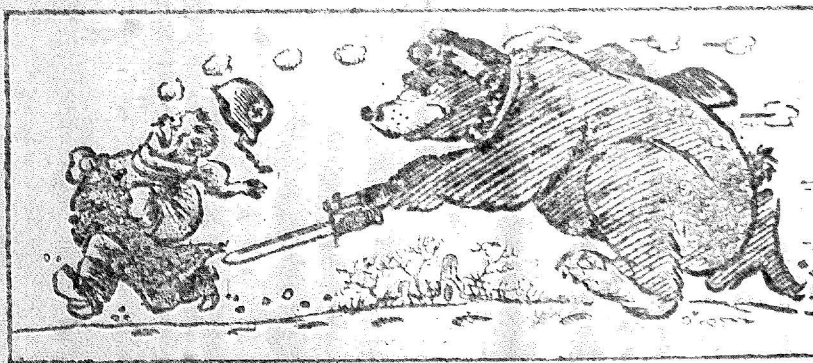
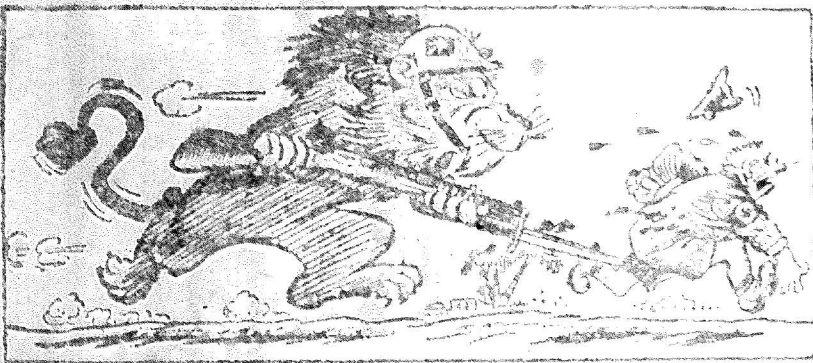
Så kom det gang i sakene der. Men så holdt de opp å bombe over Tyskland og da ble vi rent utalmødige. Skjønner dere ingen ting da folkens? Det er nå dere må bombe! Se på russerne, hva de grædt i vinter, så vi. Da ristet vi på hodet og var svært så allvitende i vinter. Vi tok til å lure på om ikke

Sovjets allierte var begynt å svikte Samveldet. De som tenkte aller edlest og finest synes det kunne være bra at russerne fikk en ordentlig klem også. Det var kanskje best om våre allierte, best om de i den reddet situasjonen den gang tyskerne sto rett foran å gå på England, fikk en ordentlig klem. For tenk om de hadde i sinne å gå på oss etterpå? Slikt har jo vært fortalt oss — av nasistene!

Og vi som vet alt fordi vi er så avskåret fra verden at vi alltid har vært verdens beste bedrevitete, vi er så bekymret for Amerika om dagen. Tro om ikke disse streikene — ja, men nå er jo streikene slutt? Nå, ja, hm. Men disse isotasjonistene da. Roosevelt har jo alltid hatt en masse mot seg... ja, men han ble da gjenvalgt med overveldende flertall. Nå, ja, vel. Men altså: det er svært bekymret. Britene er sene, russerne er fortlige, amerikanerne er splittet. Det står jo dessuten i nasistene hver dag.

Dette er våre allierte, som reddet oss litt mer for hver time som går, for hver mann som stupet i verdig og i bunn og grunn forføderisk ville det være å føre slik tale blant oss som sitter her i makrell-land.

Men vi har kanskje hørt leil — slik tale føres kanskje aldri.



Vi spør at Göteborg Handels- och Sjöfartstidning får mange abonnenter i Norge etter krigen i dag har avisen bare mange venner! Av artikkelene i Segerstedts avis er det særlig en fast artikkel under tittelhodet I Dag som fenger. Øyensynlig er det Segerstedt selv som skriver artikkelen, og ved en glødende sviende penn går han løs på det han mener er galt og menneskefiendtlig. Vi offentliggjør her en I Dags artikkel:

Det er for en gangs skyld hyggelig å kunne gi statsministeren sin udelte anerkjennelse.

Anerkjennelsen gjelder hans forbud mot å la en norsk fane bli båret i spissen for demonstrasjonstog i Stockholm i mai. Statsministeren skulle være hovedtaler ved dette tilfelle. Han skulle marsjere i spissen for demonstrantene og foran skulle faeborgen gå.

Hans excellens lant det utilbørlig at en norsk fane skulle bæres foran ham. Hans taktfølelse har ikke latt ham i stikken. Han kjenner det øyensynlig like ydmykende som så mange andre, at vi demonstrerer vår sympati for nordmennene på mors eller imot, mens togene med tyske krigssoldater ruller dag og natt på våre jernbaner. På vestkystbanen reiser daglig et tusentall tyske soldater til Norge, og om lag samme antall fra Norge til Tyskland. Deres oppgave er å holde det norske folket nede. Vi letter dem i deres arbeid. Fra Trondheim ruller togene gjennom Sverige til Narvik. De tropper som reiser denne vei slipper faren ved en sjøreise. Dessuten sparer tyskerne, takket være inatekonneitet fra vår regjering, sin hardt austrengte tonnasje. Så ruller andre vogner fra den finske fronten til den norske over svenske jernbaner.

Mens disse vognhjul dunker mot våre sviller, er det ikke hyggelig å anukke om vår solidaritet med nordmennene og å gi uttrykk for vår beundring for deres seige kamp for landets frihet. Det kan nok være vanskelig å få fram ordene sympati og beundring når en har ansvaret for handlinger som letter tyskernes framferd mot det folket vi beundrer.

Og disse transporter av tropper er ikke det eneste vi hjelper tyskerne med. Vi transporterer også ammunisjon, tanks og kanoner til de tyske tropper i Norge og Finland. Vår regjering har også en gang gitt lettelse, ja kanskje reddet de tyske tropper som var trengt opp mot den svenske grensen ved Narvikbanen. Vi har heller ikke vært alt for hjertelige mot de nordmenn som har tatt sin tilflukt til vårt land.

Allt dette har hans excellens i minne når han skal tale til massene. Er det noe å undres over at han ikke vil ha en norsk fane båret i spissen av toget? Hans anstendighetsfølelse forbyr det. Det ville være, mener han med rette, et alt for grovt hykleri å demonstrere sin samhørighet med Norge, mens en i handling letter arbeidet for deres undertrykkere. At han ikke orker denne dobbelhet får man ha ham til gode.

Flere og flere svensker forsikrer at de skammer seg når de tenker på Norge. Hr. Hansson hører tydeligvis til disse. Det må være riktig ubehagelig for ham. En kan bare minnes beslagleggingen av de 17 aviser som offentliggjorde undersøkningen over torturen i de norske fengsler. Det er virkelig noe å skamme seg over, selv om ansvaret for denne handlingen først og fremst rammer herrene Günther og Westman. Denne sistes uttalelse om handlingen skal stå som et minnesmerke over denne person som var svensk rettsvesens høyeste vokter i disse fornedrelsens år.

Statsministeren vil ikke være med på slikt mer. Det var derfor han forbød det norske flagget i demonstrasjon-

Det er ett ord og begrep som forimodentlig kan utgå etter denne krig og det er «nøytralitet».

Allerede forrige krig sto svære sprekker i dette begrep — og denne krig har gjort det umulig å bruke lenger.

Blant de såkalte nøytrale land har vi hatt godt nøyve til å følge Sverige i denne krigen. Og dette land står som et krasst eksempel på den humbug som heter nøytralitet.

Sveriges mange brudd på nøytraliteten tar være vel kjent her hjemme men vi skal nevne ett, nemlig at den svenske regjering har latt clearingkontrollen mellom Sverige og Tyskland overtrekke med svære summer. Vi nevner dette fordi vi kanskje får oppleve at denne svenske regjering på Tyskland kommer på bordet når de allierte har vunnet. I så fall skulle altså de allierte hjelpe svenskene å drive inn en fordring som har oppstått ved at Tyskland ikke har makret å holde sin del av handelsavtalen — og således urettferdig består i svensk tjenestvilighet til å hjelpe den tyske krigsmaskin. Det skjer mye «bak hakerens disk».

Men det stiveste brudd på alt som heter nøytralitet er dog Sveriges forhold til Finland. Det er således Sverige som bl.a. betaler det Finland innfører fra Danmark.

Vi skal ikke her komme inn på hvorfor det er slik og slik, men bare konstatere at det ikke har noe med nøytralitet å gjøre.

Det hender av og til at avisene gjør det litt vanskelig for den svenske regjering i dennes balanseøvelser. Som kjent har den svenske regjering ingen representant hos den lovlige norske regjering. Dette greier de også fordyrte som nøytralt. Imidlertid kunne Svenska Dagbladet i midten av mai melde at det nå var utnevnt en representant, nemlig herr Beck-Friis. Dette foranlediget så den svenske regjering til gjennom TT å sende ut at dette ikke var riktig og at hr. Beck-Friis hadde vært svensk sendemann i Oslo før 9 april og ikke var løst fra denne sin stilling. Nå skulle man jo tro at mannen enten da befant seg hos de han var akkreditert til eller at han fortsatte i sin stilling i Oslo. Meldingen sluttet imidlertid med at herr Beck-Friis oppholdt seg i Lissabon. Dette må vel nærmest kalles «nøytralitetstake»?

Nå ja, vi hadde kanskje ikke vært stort bedre sjø om det hadde vært så laga. Det vi må ha å gjøre med dette er at ingen — hverken stor eller liten nasjon — kan være eller er nøytral i en krig som denne. Fra alliert hold blir også gitt uttrykk for at heller ikke i tiden etter krigen skal noe land få lov å være nøytral. Alle skal ta sin del av byrden.

Slik er det også med den enkelte nasjon. Vi har mange «svensker» gående rundt blant oss i dag. «Nøytrale» mennesker som passer sin arbeidstid i kø eller handler svinetørr, og forøvrig synes det er helt i sin orden at

toget. Det kan vel ikke tenkes at hans forbud er diktert av samme motiv som foranlediget beslagleggingen av forannevnte aviser? — Nei dette kan ikke tenkes.

alle andre sloss og otrer for dem. Det faller dem kanskje ikke en gang inn at det arbeid de utfører direkte hjelper fienden.

Heldigvis er disse et fåtall her hjemme i dag. Før krigen derimot var det sikkert et flertall som hadde det på denne måten når det gjalt samfundets styre og stell. Det bilde som de fleste nordmenn har av Sverige og nøytraliteten i dag er ikke noe annet enn en forstørret gjenging av de menn og kvinner som mener de ikke behøver beskjefte seg med samfundets styre og stell, som er «nøytrale» dvs. «apolitiske». De kommer også med fordringene når andre har kjempet tingene fram, og de har som regel også bekjempet sin egen fordring ved sin «nøytralitet».

Det er det samme om det er krig eller fred. Dingenjonene er kanskje mindre, og midlene er fram for alt bedre i fred, men spørsmålene står der og må løses. Og de angår deg. Det er din plikt å sette deg inn i dem og ta ansvaret for de resultater det måtte bringe.

Vi tror mye ville være vunnet på veien fram mot gode og lykkeligere mennesker hvis det store flertall i en nasjon virkelig hadde samfundssyn på tingene. Og en ting til: Det er helt sikkert vanskeligere for noen enkelte å få erklært krig i en nasjon av individer som vet, i motsetning til i en hvor man tror.

EDVARD GRIEG

Over alt i den frie verden er hundreårsdagen for Griegs fødsel blitt feiret. I USA ble den 15 juni i en rekke stater proklamert som Edvard Grieg-dag. I et opprop fra en av guvernørene heter det bl.a.:

«Det norske folket har i dag funnet styrke i de samme krefter som bar Edvard Grieg fram. Hans toner er i dag elsket av alle folk og alle raser. Vi feirer 15 juni til ære for nordmennene og deres store landsmann.»

I en rekke byer både i USA og England har det vært holdt store konserter og Edvard Griegs navn har vært knyttet sammen med den kamp det norske folket fører i dag.

I Norge har nordmennene måttet feire dagen i sine hjerter. Edvard Griegs navn er blitt besudlet av forredere og overfallsmenn, men nordmennene vet at om ikke lenge skal den store komponistens toner igjen klinge fritt og vakert i et fritt land.

Den norske justisminister Terje Vold holdt søndag den 27 en tale i den engelsk-russiske forening i London. Han understreket at verden sto i en meget stor taknemlighetsgjeld til det russiske folk for dets innsats. Russerne hadde vist hva den totale krig var, og ved sin innsats vist de allierte nasjoner veien. Det var overordentlig viktig at samarbeidet mellom de to store nasjoner England og Russland også fortsatte etter krigens slutt.

Det er dannet en norsk-tysk presesforening med Doery Smith som formann og Einar Rose som sekretær og restauratør.

TO ÅR SIDEN HITLERS OVERFALL PÅ RUSSLAND ENGELSKE BETRAKTNINGER

To års dagen for krigens utbrudd mellom Russland og Tyskland er blitt livlig kommentert verden over. Fra England hevdes det at Hitlers umotiverte angrep på Sovjet-Unionen gjorde slutt på dette lands tveårige isolasjon og la grunnen til et samarbeid mellom dette land og Vestmaktene. Dette samarbeid vil ha avgjørende betydning for etterkrigsverdenen. Traktatene og avtalene som etterhånden er blitt sluttet tyder på at samarbeidet vil bli varig.

Sovjets krigsinnsats har vært skjebnesvanger for Nazi-Tyskland. På disse to år har russerne drept eller tatt til fange 6,4 millioner tyskere. Det tyske offiserkorps er blitt uhyre redusert. Selv om nye mannskaper er innkalt, teller den tyske armé nå minst en halv million ferre soldater nå enn i 1941. Og kvaliteten er langt dårligere enn ved begynnelsen av krigen. De tyske tap av krigsmateriell på Østfronten er kolossale. Lagrene er tomte og de er avhengig av den daglige produksjon.

Vasallstatene ser hvilken vei vinden blåser og søker å ro seg i land. Det pastas at disse stater i år stiller 3/4 million ferre soldater på Østfronten enn i fjor.

(Ankara) Den russiske regjering har forpliktet seg til å finansiere en tsjekkisk brigade i Sovjet-Unionen medes fra Moskva. Avtalen ble fra russisk side undertegnet av visesentenrikskommisær Korneitsjuk.

I Warsjava er 1800 polakker arrestert i det siste for illegalt arbeid. I de siste 14 dager er 426 patrioter skutt.

Fra Estland meldes at arbeidsmobiliseringen er blitt en fjasko. Fra en leir med 300 estlendere rømte alle unntatt 30. Forsøkene på å lage en estnisk legion til innsats mot russerne er også blitt en fjasko. I den siste tiden er 600 estlendere rømt i småbåter over til Sverige.

Brannmannskapene er nekte tilleggsrasjoner i det myndighetene viser til at de bare er i hardt arbeid en forsvinnende del av tjenestetiden. Nasistene regner ikke med at brannmennene i ventetiden på stasjonene trenger hele rasjonen sin og vel så det. Og alle øvelsene? — Nå, det er kanskje ikke arbeid.

Det er mulig quislingene og tyskerne vil oppdage hvor liten nytte en har av underernærte brannmenn hvis det for alvor blir brann i lagrene og boligene deres.

Det meldes fra Stockholm at Sverige nå bygger 45 motorfartøyer for Tyskland. Tyskerne bruker motorfartøyer av samme type til eskortefartøyer i Kielkanaler.

Det meldes at Knaben Molybden-gruver som ble sterkt skadet ved et britisk flyangrep for 4 måneder siden, nå er blitt reparert. Nytt svensk materiell er blitt montert. En på et utslag av svensk nøytralitet.